

Na naslov celjskega glavarstva.

Svoji lastni očem nismo mogli verjeti, kar smo čitali v nekem dopisu okrajnega glavarstva Celje na razna županstva, v katerem se nalaga le-tam, da naj svoje občane obvestijo o »uspehu«, ki ga je dosegel poslanec Drolek, ko je telegrafiral pomoč v znesku dveh milijonov K. za bolnišnice v Sloveniji. Volilci, pristaši SLS, vprašamo glavno kr. okrajno glavarstvo v Celju: »Kdo je ukazal okrajno glavarstvu, da naj dela reklamo za umirajočo Samostojno kmetijsko stranko, in ali misli okrajno glavarstvo, da bodo take pozive, ki jih daje politična oblast, ki bi morala biti nad strankami, naši somišljeniki uštevali?

Okrajno glavarstvo je lahko uverjeno, da take neopravičene in nesmiselne odredbe ne bodo rešile SKS in JDS, ker bodo vsi ti in slični dopisi sicer prezentirani, a romali v občinski arhiv, njih vsebina pa v koš.

Mi somišljeniki SLS se dobro zavedamo, da znesek dveh milijonov kron niti od daleč ne zadostja za vse potrebe bolnic v Sloveniji, a se tudi zavedamo, da so za vse krivice, ki se gode Slovincu, pravemu desetemu bratu v Jugoslaviji, soodgovorne vse vladne stranke, med katere spada tudi g. Drolek in SKS. A mi se zavedamo še več, namreč, da se vsem »vladnim« strankam vsaj med Slovenci in Hrvatji tla tako majojo, da se bodo kmalu zrušile tako, da kamen ne bo ostal na kamenu. Poleg tega pa prosimo, da naj okrajno glavarstvo z isto doslednostjo in nepristranostjo objavi tudi to, da je bila SKS, torej tudi poslanec g. Drolek, proti obtožbi vojne ministra Zečeviča, ki ima na vesti 300 mrtvih in okoli 6000 zelo obolelih vojakov-novincev.

Resnica nad vse!

Več pristašev SLS.

Politični ogled.

KRALJEVINA SHS.

Velikonočne počitnice za poslance so minule in narodna skupščina zopet zboruje. Na parlamentarni seji minuli ponedeljek je skupščina izvolila komisijo devetih članov, ki bo preiskala Zečevičevo zadevo z umrlimi in obolelimi rekruti. Od našega kluba je v tej komisiji Hrvat dr. Janko Šimrak. — Ministra Turka, ki sta bila podala ostavko, sta zopet priromala v Beograd in izjavila, da bodeta ministroma še tako dolgo, dokler jih ne pokliče iz vlade glavni zbor muslimanskih zaupnikov, ki se še le bo vršil v Sarajevu. — Minister za socialno politiko demokrat dr. Žerjav je odstopil radi bolehnosti in pride na njegovo mesto en drug njega vreden policajdemokrat. — Ministri so izdelali zakon o razdelitvi države na oblasti in sicer: Slovenija dobi 2 oblasti, Hrvatska 4, Vojvodina 2, Bosna 4, Dalmacija 2, Crnagora 2, Srbija 11. — Naš finančni minister vodi pregovore radi najetja zunanega posojila od ameriških bančnih podjetij. Kaj natančnejega se nič ne ve o tem posojilu, ampak so glede svot in obveznosti posojila poučeni le izvoljeni beograjski najvišji finančni krogi. Amerikanske banke nam bodo dale nekaj gotovine, drugo pa v blagu; mi bomo pa morali za to posojilo Amerikancem zastaviti vse, česar se nismo Francozom in Angležem.

GENOVSKA KONFERENCA.

Vsled rusko-nemške pogodbe se kažejo novi obrisi političnega položaja. Francija je vedno bolj osamljena v svoji zagrizeni protiruski politiki. Angleži so dobri trgovci, Italijani tudi nočejo zaostati in že danes se vidi, kako se obe državi pripravljata, da v ugodnem trenutku stopita v dobre odnose z Rusijo. Trgovska pogodba med Ameriko in Rusijo bo sklenjena v najkrajšem času in najbrž še vojaški dogovor proti Japonski. Japonska igra v Aziji isto vlogo, kot Francija v Evropi. Rusija bo za Nemčijo posredovala pri sklepanju trgovskih pogodb s kavkaskimi republikami. Trgovina v Rusiji in Aziji diši seveda tudi Angležem in Italijanom. Italijani so z Rusi že dalje časa v trgovski zvezi, angleški listi pa so začeli na to moč pisati, kako nevarna je japonska politika miru in gospodarskemu razvoju v Aziji. Vse kaže, da bo Francija prav kmalu osamljena. — Tudi italijanski listi napadajo politiko francoskih zastopnikov. Lloyd George je odločno trgal, da bo Anglija vedno na strani tistih, ki so za mir v Evropi in da bo nasprotovala vsem, ki so proti, pa naj bodo kdorkoli in odkoderkoli. Burno se razpravlja o angleškem predlogu 10letnega premirja. Francija nasprotuje, pa če se tudi uda, se ne bo udala iskreno in pošteno.

VATIKAN IN SOVJETSKA RUSIJA.

Sovjetski delegati so hvaležni papežu, ker se je mnogo zavzel za stradajoče ruske pokrajine in ker se pošteno poteguje za mir in spravo med narodi. Rusija daje popolno svobodo mislim, katere hoče poslati sveta stolica v Rusijo, da versko in socialno delujejo. Sovjetski delegat je pa označil papeževemu zastopniku svoje stališče ter zaprosil, da se cerkvenim mislim za Rusijo ne deli noben Francoz in noben Jugoslovian. Od teh dveh držav preti Rusiji nevarnost vsled zagrizene politike njenih oblastnikov in za to se mora Rusija zavarovati pred zavrljani ene in druge, da ne bi se vršile kake zlorabe. Zopet nov dokaz, kako zgrešena je SHS zunanja politika. Rusija pozna skozi in skozi beograjske in pariške politike in v lepi luči jih bode še pokazala pred celim svetom. — Verjetnost imajo pred očmi, da se bo ruska cerkev spoznamela z Rimom in mi, ki smo Slovani, in ki imamo v svoji državi na enako moč porazdeljeno vzhodno in zapadno cerkev, stojimo pri vsem tem ob strani, imamo verske boje ter smo na zunaj in znotraj vedno dalje od svobode in poštenega sporazuma.

Tedenske novice.

Naši poslanci opozarjajo vse pristaše, da so zopet vsi zbrani v Beogradu in se naj pošiljajo vse prošnje za posredovanje in odpomoč na Jugoslovanski klub, v Beograd. Poslanci pa tudi naznanjajo vsem krajevnim organizacijam Kmetijskih zvez, da bo Jugoslovanski klub poslal vsako nedeljo in praznik nekaj poslancev domov, da bodo šli na shode. Krajevne organizacije, ki želijo shode, se naj v svrhu govornikov obnejo na SLS tajništvi v Maribor in v Celje.

Poslanec dr. Korošec govori 30. t. m. dopoldan na zborovanju naše stranke v Laškem, 1. majnika zvečer na shodu kršč. soc. organizacij v Mariboru.

Delavsko kmetijsko proslava 1. majnika pri Sv. Lenartu nad Mežico (Mežiška dolina). JSZ in KZ v Mežici priredita v ponedeljek, dne 1. majnika dopoldne izlet k Sv. Lenartu, kjer se bo vršilo skupno zborovanje. Govornik pride iz Maribora. Delavci in kmetje, pridite!

Naše zborovanje pri Sv. Lovrencu na Pohorju. Na Belo nedeljo je zborovala naša stranka pri Sv. Lovrencu na Pohorju. Samostojni so raznašali vest, da bodo shod razbili, a nobeden niti z mezinem ni ganil, dasiravno jih je bilo dokaj navzočih v družbi socialnih demokratov. — Proti pričakovanju dobro obiskanemu shodu je predsedoval vrli domačin kmet Janko Pavlič. Poročal je poslanec Žebot o boju naših neustrašenih poslancev proti vednemu dviganju davkov in razloži delo našega kluba v prid zboljšanja žalostne usode naših fantov-vojakov in podal smernice za bodočnost naše stranke — osobito pri prihodnjih volitvah. Govornik je razvijal delavski program naše stranke, ker se je udeležilo zborovanja hvalevredno število delavcev iz Dravske doline. Za poslancem je govoril o potrebi organizacije občinskih odborov mladi župan Urbas. Župan Hauptman iz Cinžata je pojasnjeval zborovalcem bridke težave naših fantov-vojakov, nakar je kmeti sin Pečovnik prečital lepo število resolucij, h katerim se še vrnejo prihodnjič v posebnem članku. Zborovalci so odobravalji politiko Jugoslovanskega kluba in prosili poslance Žebota, da jim se pride večkrat poročati o sedanjem, po krivdi samostojnih zamotanem položaju.

Vojnim kuratom za našo jugoslovansko vojsko je imenovan č. g. kaplan Bogdan Lendovšek, ki je doslej kaplanoval pri Sv. Duhu v Ločah.

Oče Narat, posestnik vrh breznškega Javnišča, v marenberškem okraju dobro znani Alojz Rebernik, rojen leta 1844 v ribniški fari, poročen leta 1866 v Breznu s še živo ženo Lizo je podlegel kratki in mučni bolezni (vnetje prsne mrene) in v Breznu legel k zemeljskemu počitku v soboto, 22. aprila. Celo življenje je bil marljiv gospodar obširnega in lepega posestva in skrben oče številne rodbine (v vojski je imel sedem sinov), bil je trpin, mnogokrat občutno obiskana žrtev, (ogonj, požar, bolezn, plačila) kmetijskega stanu, otroško pobožen, doberljiv in globoko veren, pred vsem pa vsikdar odločen, zaveden radljub in narodnjak. Breznška občina je bila vsled krajevnih razmer — Nemci inajo še danes v rokah največ zemljišč in gozdov, trgovskih, obrtnih in gostilniških pravic — vedno trdnjava nemškutarstva. Breznškega Sona imenuje pisatelj Bartsch naravnost »Die Sonne des Deutschums im Drautale«. Menda kot edini izmed tukajšnjih kmetov se je nemškemu valovju ustavljal vstrajno, odločno naš oče Narat. Ko so drugi širili rajnega »Stajerca«, je pa on širil med sosedi slovenske liste zlasti »Slov. Gospodarja«, čigar naročnik je bil do smrti. Seve, kak »odbornik« ni postal, očitali so mu, da je timglav, v resnici pa je bil vzor-mož, kremenit značaj, plemenita izjema v svoji okolici, zvest sin slovenske matere, udan vernik katoliške cerkve. Pogreba se je udeležil sedanjí prvi slovenski župan breznški ter g. P. Mravljak iz Vuhreda kot zastopnik zavednih Slovencev. Blag mu spomin, mladim pa srčen opomin, posnemajte njegov vzgled; ni se vam treba več bati nemškega biča, ne več nemškutar-skega kopita. Dosežene so želje rajnega: Slovenec je na svoji grudi svoj gospod!

Umrli je v Vurbergu tamošnji posestnik Franc Krepek v starosti 62 let. Rajni je bil priden gospodar in izobražen mož ter dober oče revežev, ki ga bodo zelo pogrešali. Bil je zvest naročnik »Slov. Gospodarja«. Na Belo nedeljo je bil izročen materi zemlji. Zapustil je ženo in troje otrok. Plemenitemu možu svetila večna luč! V Hrenci, župnija Sv. Peter niže Maribora je pa dne 20. aprila t. m. v 41. letu svoje starosti umrla tamošnja vrla gospodinja Neža Bračko. Zapustila je zaljubljenega moža in tri nepreskrbljene otroke. Njen pogreb je pričal, kako priljubljena je bila rajna, kajti ob blizu in daleč se ga je udeležilo na stotine ljudstva. Bodi ji zemljica lahka! — V Spod. Hoči je dne 18. aprila zatisnil na veke svoje oči poštar Ivan Vernik v 38. letu svoje starosti. Pokojni si je nakopal kal svoje bolezni v poštni službi, ko je za časa svetovne vojne opravljal službo kot vodja breznškega brzojava v Zofiji in Carigradu. Njegovo truplo so prepeljali iz Šoštanja ter izročili materi zemlji na domačem pokopališču v Sp. Hoči. Svetila mu večna luč, globoko prizadeti veleugledni obitelji Vernikovi pa naše sožalje!

V Makolah je vsled vnetja pljuč umrl g. Brumec Fr., star 70 let. Svetila mu večna luč. Bil je oče gospoda poštarja v Zrečah.

Umrli je v Vinecu, župnija Sv. Križ tik Rogaske Slatine, splošno priljubljena Apolonija Kamenšek, pd. Vinški. Njen pogreb se je vršil na velikonočno tedeljo. Pred tedni so pokopali njeno mater, sedaj ji je sledila še tudi hčerka. Kako priljubljena je bila rajna, priča dejstvo, da se je njenega pogreba udeležilo nad 700 oseb. Blagopokojnico so nosila dekleta III. reda sv. Frančiška. — Svetila ji večna luč!

Priprave za kraljevo poroko. Pri nas stopamo neposredno na mesto nekdanjega ruskega sijaja na dvoru, čaravno je tu velik razloček, kajti ruski car je imel velike dohodke iz ogromnega lastnega imetja, pri nas se pa plačuje in vzdržuje vse iz državne blagajne tudi z dovoljenjem treh slovenskih ministrov: dr. Kukovca, Žerjava in Pucija. Ta sijaj na našem dvoru opisujejo beograjski listi naslednje: Beograjska vlada je določila kralju na leto 240 milijonov kron. Dalje da zidati dvorno palačo na državne stroške, za koje izdatke še ne vedo danes končne svote. Dalje je naročenih na Dunaju za kraljevski dvor 56 prekrasnih kočij, ki bodo opremljene z zlatom in najfinjšim svilo. V Monakovem izdelujejo iz najfinjšega usnja veliko število konjskih, srebrno kovanih oprav za konje, vprežene v te kočije. V Parizu so naročili 12 dragocenih dvorskih avtomobilov. Kraljevski dvor bo imel 70 razkošno opremljenih dvoran. Dragoceno pohištvo za te dvorane je tudi v Parizu naročeno. Stene posameznih dvoran bo lo okrašene z dragocnimi tapetami in gobelini, ki se nakupejo po vsej Evropi za drage denarje. Na Dunaju so izdelali tamkajšnji zlatarji srebrni in pozlačeni namizni pribor, to je žlice, nože, vilice, krošnike in drugo. Te stvari bodo v 36 zabojev v kratkem odposlali v Beograd. Dvorski sijaj bodo dvignili neštествili dvorski dostojanstveniki, uradniki, livrirani slugi, dvorska godba in dva polka telesne straže. — Razun tega dobi kralj povodom poroke razne gradove in dar. Pokrajinski namestnik v Sloveniji gospod Hribar mu misli pokloniti Bleški in baje tudi Cekinov grad. Te bo treba zopet dragoceno z vsem opremiti. Kraljev novi dvor bo gotov do 1. majnika in si ga bo lahko vsak ogledal, ako bo plačal vstopnino 40 K. Za Veliko

noč se je mudil kralj pri svoji nevesti v Bukarešti, sedaj se potuje iz Bukarešte v Pariz, kjer bo nakupil razne darove za poroko in svatbo.

Kot poročni dar našemu kralju zbirajo razne pokrajine naše kraljevine različne darove. Za kraljevi poročni dar se je začel zanimati tudi obmejni Maribor in je vzel celo zadevo v roke mariborsko Žensko društvo. Za Maribor, kot obmejno mesto vedno bolj narašča potreba posebne otroške bolnice. Priliko kraljeve poroke bo porabilo mariborsko mesto in bo začelo po Slovenskem Stajerskem zbirati prostovoljne darove in prispevke za prepotrebno zgradbo otroške bolnice, ki bo dobila kot poročen dar kralju ime po naši bodoči kraljici Marijoli. Zgradba otroške bolnice za Slov. Stajer je blago in potrebno delo, od katerega bomo imeli veliko korist vsi slovenski Stajerci, radi tega polagamo vsem našim pristašem in somišljenikom na srce, da se spominjajo ob raznih prilikah otroške bolnice v Mariboru in za nje zgradbo darujejo po svojih močeh. Nabrani darovi se naj pošiljajo na naslov »Sklad otroške bolnice«, Posojilnica Maribor, nabiralne pole pa mariborskemu Ženskemu društvu. Izmed vseh pokrajin in mest naše države si je izbral Maribor kot kraljev poročni dar obče koristno in za nas Slov. Stajerce nujno potrebno zgradbo otroške bolnice.

Prelepa cerkvena slovesnost v Konjicah. Bela nedelja dne 23. t. m. je bila za staroslavno konjiško nadžupnijo dan veselja in radosti, kakršnega ne pomnijo niti najstarejši župljani. Tega dne se je namreč vršilo kar najslavnejše blagoslovljenje dveh novih zvonov velikana, katera je vtila mariborska livarna inž. Bühl. Na dveh, nalašč v ta namen na novo narejenih vozovih veleuglednega konjiškega tovarnarja g. Lovrenca Lavriča, dičnega cerkvenega mecena, so po državni cesti pripeljali zvonova iz Maribora v staroslavno Tepanje. Tu so domača vaške dekleta zvonova in voza nad vse lepo in okusno okrasila. Prihod zvonov v Tepanje so domači vaški fantje pozdravili s pokanjem iz topičev. Domači fantje so delali zvonovoma častno stražo skozi celo noč, prepevajoč lepe slovenske pesmi. Na Belo nedeljo jutraj se je zbralo okrog zvonov na stotine ljudstva od blizu in daleč, da jih spremlja, iz Tepanj v Konjice. Iz Konjic je prišlo po zvonova 6 parov lepih konj ter oddelek Orlov na konjih kot častna straža. Nepregledna množica ljudstva je spremljala ta slovesni sprevod v Konjice. Ko so se kar najlepše okrašena zvonova, vozova in konji blizili Konjicam, so prišli nasproti: oddelek Orla na konjih, četa Orlov in Orlic v krojih, orlovski naraščaj in ogromna množica ljudstva. — Pred hišo tovarnarja Lavriča sta se ustavila vozova. Tu jih je kot prvi pozdravil dični župan tržave občine gospod Goligranc, na kar je milost. g. arhidiakon Hrstelj v kaj vznešenih besedah pozdravil novo došla zvonova kot klicarja k večji časti božji in spremljalca človeka od rojstva do groba. Pozdravil je vse navzoče kume in kumice zvonov kot obitelji kneza Windischgrätz, tržkega župana Goligranca, tovarnarja Lavriča, navzoče predstavitelje oblasti, kot okrajnega glavarja itd., župane skoro iz vseh občin konjiške nadžupnije ter sploh vse farane. Veselje je priklopelo do vrhunca, ko se je veličastni sprevod pomikal skozi trg do nadžupnijske cerkve. Ves trg je bil v zastavah in v zelenju. Ni bilo videti hiše, ki bi ne bila ovenčana z zelenjem in zastavami. Vsa čast vrlim Konjičanom, vsa čast pa tudi Tepančanom za njihov trud za povzdigo te prelepe cerkvene slovesnosti. Pred cerkvijo je slovesno blagoslovil oba zvonova velikana, kajti prvi tehtal blizu 28 meterskih stotov, drugi pa 8 meterskih stotov, mil. g. arhidiakon Hrstelj. Med časom, ko so dvigali zvonova v zvonik, je imel zunaj pred cerkvijo nad vse lep cerkveni govor č. g. prof. dr. Anton Jerovšek, ravnatelj Cirilove tiskarne v Mariboru. Vršila se je za tem pontifikalna služba božja. Ta prelepa cerkvena slovesnost je privabila od blizu in daleč na tisoče in tisoče ljudstva. Smelo se trdi, da tako veličastno lepe cerkvene slavnosti še nikdar niso videli staroslavne Konjice. Bela nedelja je bila za konjiško nadžupnijo dan veselja in radosti, kakršnega ne pomnijo niti najstarejši ljudje.

Blagoslovna slovesnost novih zvonov. Od Sv. Bolfenka pri Središču nam pišejo: Pretekla nedelja je bila dan veselja za našo faro in za vso okolico. Našemu, za olepšavo cerkve in za čast božjo neumorno delujočemu č. g. župniku se je s pomočjo vrlim in požrtvovalnim faranom in sosednih dobrotnikov posrečilo, zbrati v kratkem času toliko denarja, da sta se naročila dva nova zvonova. V veličastnem sprevodu sta se preteklo nedeljo ta dva zvonova, od kojih tehtata večji 800 kg, manjši pa 500 kg, prepeljala iz postaje Središče k bolniški župni cerkvi. Naprej so korakale belu oblečene šolske deklice, potem Marijinska družba z zastavo, Orli na konjih, požarniki, voz svatov, nato sta prišla krasno okinčana zvonova na zelenjem in rezami prepletenimi vozovi, na kojih straneh so zopet jahali Orli kot častna straža, za vozovi pa se je vrstila skoraj nepregledna množica ljudstva ob veselih zvokih godbe. Kot kuma sta bila zakonska Breznik in Borko. Svečan je bil trenutek, ko se je prvi zvon dvignil nekoliko od tal, in je domači gospod župnik trikrat udaril po njem, da je krepki glas prvokrat zaplaval po okolici. Pomen zvonov je v krasni pridigi orisal č. g. superior od Sv. Jožefa pri Celju, svečano peto mašo pa je imel č. g. pater Heinrich iz Varaždina. Veselo zvonjenje in streljanje topičev je privabilo tudi k večernicam veliko število faranov in sosedov. Ta dan veselja ostane v neizbrisnem spominu našega naroda. Zvona je vtila znana trdnja inženir Bühl v Mariboru.

Lepa cerkvena slovesnost. Poročilo iz Brezna ob Dr. Bratovska nedelja miklavška bo 30. t. m. z dvojno službo božjo ob 7. in 10. uri. Mladinski zastavi in sicer mladeniško s sv. Gregorjem Velj., deklisko s sv. Miklavžem, obe z Marijo Devico Materjo s primernimi napisi, delo č. šolskih sester v Mariboru, je veliko soboto blagoslovil prof. dr. Medved. Naslednjo nedeljo je v zgodovinskem govoru opozoril mladino obojega spola na prelepe lastnosti in vzorne vzglede gornjih zavetnikov. Navduševal je ljudstvo, naj sebi v časní in večni prid posnema, časti in na pomoč kliče v življenju in smrti izbrane si nebeske patronke. Njih češčenje je v teh krajih itak že sto in stoletno, dokaz, da ni prazno.

Manifestacija katoliške misli. (Dopis iz St. Janža na Dravskem polju). Dne 23. aprila na Belo nedeljo se je vršila pri nas nenavadna slavnost, ki bo ostala v trajnem spominu. Vršilo se je blagoslovljanje novega zvonova za vaško kapelo sv. Družine v Zlatolihah. S tem, da so naši vrli Zlatoličani kupili nov zvon za svojo vaško kapelo, o odločno pokazali, da preveča njih srca oni verski duh, ki ga je tako malo najti osobito v teh, vsled strašne svetovne